

ת"פ 3697/10/19 - מדינת ישראל נגד ס.א.ל. 18 בע"מ, דויד זיזוב

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ת"פ 3697-10-19 מדינת ישראל נ' ס.א.ל. 18 בע"מ ואח'

בפני כבוד השופטת מירב קליימן

בעניין: מדינת ישראל
ע"י ב"כ: עו"ד חגית רונן

המאשימה

נגד
1.ס.א.ל. 18 בע"מ
2.דויד זיזוב
ע"י ב"כ: עו"ד דניאל פאר

הנאשמים

הכרעת דין

כנגד הנאשמים הוגש כתב אישום המייחס להם העסקת עובד זר שלא כדין וללא היתר.

עובדות כתב האישום ותשובת הנאשמים

1. הנאשמת 1 (להלן: "**הנאשמת**") היא בעלים של מסעדה בשם "פונדק בני" ברחוב דרך בן גוריון בבתי-ים (להלן: "**המסעדה**"). הנאשם 2 (להלן: "**הנאשם**") היה במועדים הרלוונטיים מנהל ובעלים של הנאשמת.
2. ביום 25.7.2018 נערכה במסעדה ביקורת של מפקחי רשות האוכלוסין וההגירה (להלן: "**הביקורת**") במהלכה נמצא עובד זר בשם HYLE TACHLE (להלן: "**העובד**") כאשר הוא מבצע עבודות מטבח.
3. במועד הרלוונטי לביצוע הביקורת לא היה העובד אזרח או תושב ישראל והוא לא רשאי היה לעבוד אצל הנאשמים. על פי עובדות כתב האישום, העובד היה "מסתנן" כהגדרתו בחוק עובדים זרים, תשנ"א-1991 (להלן: "**החוק**") אשר אחז ברישיון זמני לישיבת ביקור שתוקפו פג ביום 19.10.2015 וחודש מיד ובסמוך לאחר הביקורת.

4. הנאשמת העסיקה את העובד ללא היתר בתקופה שמיום 5.1.2017 ועד ליום 24.7.2018.

5. בגין האמור, יוחסו לנאשמת עבירות של העסקה שלא כדין וללא היתר, בניגוד לסעיפים 2(א)(1) ו-2(א)(2) לחוק. הנאשם מואשם בכך שהפר את חובתו כנושא משרה לפקח על הנאשמת ולפעול למניעת ביצוע העבירות על ידה, בניגוד לסעיף 5 לחוק. במקור יוחסה לנאשמים עבירה נוספת של העסקה ללא ביטוח רפואי כדין, אולם בסיכומיה ביקשה המאשימה לחזור בה מאישום זה.

6. בתשובתם לכתב האישום הודו הנאשמים בהעסקת העובד, אולם טענו כי בתחילת העסקתו היו לעובד כל האישורים הנדרשים ולאורך תקופת העסקתו קיבל חופשים על מנת להסדיר את האשרה, והציג בפניהם אישורים שהיו, ככל הנראה, מזויפים. עוד עמדו הנאשמים על כך כי במועד הרלוונטי העסיקו ארבעה עובדים זרים כדין וכחוק, כאשר רק העובד מושא כתב האישום התברר כבעל אשרה שתוקפה פקע.

דין הקראה התקיים ביום 15.12.2020, אליו התייצבו ב"כ המאשימה, הנאשם ומר דויד נחייסי (להלן: "מר נחייסי") אשר טען כי הוא בעליה של הנאשמת במועד הנוכחי וכי במועד הביקורת היה מנהל המסעדה בפועל (ר' עמ' 4 לפרוטוקול הדיון מיום 15.12.2020, שורה 6, עמ' 46, שורות 22-23). ביום 14.9.2021 התקיים בפני דין הוכחות בתיק. במסגרת פרשת התביעה העידו עובד הנאשמת מר דויד יצחק, מר ערן הרשקוביץ, חוקר ומפקח ברשות ההגירה, מר רפאל אוהיון, פקח הגירה במרחב תל-אביב, מר ברוך מסגנהו, ששימש במועד הרלבנטי לאישום כראש צוות בשטח, מר ואדים זינגרמן, פקח ברשות ההגירה, מר יאיר וקנין ומר נתנאל לוי, ששימשו כמפקחי הגירה וחוקרי מעסיקים. במסגרת פרשת ההגנה העידו הנאשם, מר נחייסי והעובד יונס אנטה. בהמשך לכך, הגישו הצדדים סיכומיהם בכתב.

טענות הצדדים

7. בסיכומיה הפנתה המאשימה אל הראיות המלמדות, לשיטתה, על העסקת העובד ע"י הנאשמת, ובכלל זאת להודאת הנאשמים בכתב בתשובתם לכתב האישום כי העסיקו את העובד, אסופת מסמכים הנוגעים להעסקת העובד, תעודת עובד ציבור לעניין מעמד העובד בישראל, דוח פעולה מיום הביקורת ועוד (ר' ס' 5 לסיכומי המאשימה).

8. לטענת המאשימה, הנאשמים ידעו כי מדובר בנתין אריתריאה אשר נדרש לחדש מעת לעת את רישונו, אולם לא ערכו בירור סביר בנסיבות העניין מהו סוג הרישיון שניתן לו, האם הוא בתוקף ומהו תוקפו ודי בכך על מנת להרשיעם במיוחס להם. עוד נטען כי הנאשם ניהל את המסעדה במועדים הרלוונטיים לכתב האישום וכי אין די בהפניית ה'אצבע המאשימה' אל מר נחייסי כמנהל הבכיר במסעדה שבאחריותו היה לבדוק את האישורים, שכן מדובר בגרסה כבושה וממילא אין במינוי מנהל כזה או אחר, כדי לאיין את הנטל הקבוע בסעיף 5 לחוק. לפיכך, הנאשם לא הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למנוע את ביצוע העבירות.

9. עוד טוענת המאשימה כי לבד מכך שהנאשמת לא קיבלה היתר להעסקת העובד, היא אף לא הייתה יכולה לקבל היתר כאמור, שכן היא אינה נמנית עם סוג המסעדות הרשאיות להגיש בקשה להיתר בשל הדרישה למומחיות הספציפית.
10. גם הטענה כי העובד הציג רישיונות מעת לעת נסתרה בראיות בכתב וטוענת הנאשמים כי סיפקו לעובד את התנאים לחידוש רישיונו אינה הוכחה לקיומו של רישיון כאמור. אף הטענה כי לעובד היו עוד מספר רישיונות מזויפים לא הוכחה ומדובר בסברה ותו לא.
11. אשר על כן, סבורה המאשימה כי הוכיחה מעל לכל ספק סביר כי הנאשמת העסיקה את העובד שלא כדין במסעדה שבבעלותה מיום 5.1.17 ועד ליום 25.7.18. כן הוכח מעל לכל ספק סביר כי הנאשם היה נושא משרה כהגדרתו בחוק והפר את חובתו למניעת העבירות אותן עברה הנאשמת.
12. הנאשמים, מנגד, טוענים בסיכומיהם כי המאשימה לא הוכיחה את העובדות בכתב האישום מעל לכל ספק סביר ולכן אין מנוס מלזכותם מהאישומים שיוחסו להם. לטענתם, מדובר במסעדה מוכרת הפעילה כבר משנת 1987 ועובדת כחוק, כאשר בעבר מעולם לא נתקלה בבעיות בכל הנוגע לחוקיות העסקת העובדים במסעדה.
13. בכל הנוגע לעובד מושא כתב האישום, טוענים הנאשמים כי מדובר בעובד שעבד במסעדה תקופה ארוכה, אשר בתחילת העסקתו הציג בפני הנאשמים את כל האישורים הנדרשים להעסקתו. כמו כן, מדי חודש קיבל העובד חופשה על מנת להסדיר את האשרות שברשותו, וכל חודש הציג את חידוש האשרה. הנאשמים, בתום לבם, בחנו את האשרות באופן סביר הנדרש מכל מעסיק ולא הייתה להם כל ידיעה או יכולת לדעת כי אותן אשרות היו מזויפות. לא זו אף זו, לאחר המקרה איבדו הנאשמים את אמונם בעובד ופיטרו אותו מיד, דבר המצביע על תום לבם. הנאשמים אף הוציאו לעובד תלוש שכר, שילמו פנסיה ומסים בגינו והסתמכו על כך שלא קיבלו מעולם פניה מטעם רשויות החוק.
14. אשר על כן, הנאשמים לא היו מודעים כלל לאי חוקיות העובד ולא היו יכולים לדעת כי הציג אישורים מזויפים, ולכן היסוד הנפשי בעבירה בה הם מואשמים - "מודעות" - אינו מתקיים ויש לזכותם מחמת הספק. בעניין זה טוענים הנאשמים כי אמנם יסוד המודעות כולל גם 'עצימת עיניים', אולם בענייננו כל הבדיקות המחייבות בוצעו על ידם ולכן לא ידעו ולא היה עליהם לדעת כי העובד הציג אשרות מזויפות.
15. לא זו אף זו, המאשימה התרשלה בכך שלא עצרה את העובד מיד לאחר שנודע לה על אי חוקיותו, לא ניהלה הליך גירוש כנדרש והביאה לכך שהעובד ברח לקנדה בסופו של יום ולכך שהנאשמים לא יכלו לזמנו לחקירה בבית המשפט, דבר שהיה מסייע להם להוכיח את גרסתם. כך או כך, העובד ממילא נתן בחקירה גרסה המתיישבת אחת לאחת עם טענות הנאשמים, ובכלל זאת אף ציין העובד כי הציג לנאשם אישורים כדין.
16. עוד טוענים הנאשמים ל"הגנה מן הצדק", שכן המאשימה הייתה מודעת לכך שהנאשמים העסיקו עובדים זרים

במשך שנים רבות עם אישורים כדין, וכי המקרה אינו מתאים להעמדה לדין. לפיכך, עצם הגשת כתב האישום מלמד על כך שהתנהלות המאשימה הינה "התנהגות שערורייתית שיש בה משום רדיפה ובזבוז זמן יקר של ביה"ד".

17. בנוסף טוענים הנאשמים כי מאחר שלא היו מיוצגים בתחילת ההליך, לא הופיע בתיק מסמך אותנטי לפיו באותו היום בו בוצעה הביקורת, העובד הוציא אשרה והלכה למעשה היה חוקי.

הכרעה

18. סעיף 1'ג לחוק קובע:

"לא יקבל אדם עובד זר לעבודה, אלא אם כן הממונה או עובד משרד הפנים מטעמו, התיר בכתב את העסקתו של העובד הזר אצל אותו מעסיק, ובהתאם לתנאי ההיתר; היתר כאמור יכול שיהיה למכסה מסוימת של עובדים זרים שיועסקו אצל אותו מעסיק או לפי רשימה שמית".

19. סעיפים 2(א)(1) ו-2(א)(2) לחוק קובעים:

2. (א) מעסיק שעשה אחד מאלה -
(1) העסיק עובד זר שאינו ראוי לעבוד בישראל מכח חוק הכניסה לישראל והתקנות לפיו;
(2) העסיק עובד זר בניגוד להוראות סעיף 1'ג, ובלבד שהמעשה אינו נכלל בין המעשים המפורטים בסעיף קטן (ב);
דינו - כפל הקנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, וקנס נוסף פי ארבעה מהקנס הקבוע בסעיף 61(ג) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, לעובד, לכל יום שבו נמשכת העבירה, ואם נעברה העבירה לגבי עובד זר שהועסק במסגרת עסקו או משלח ידו של המעסיק - דינו מאסר שנה או קנס פי ארבעה מהקנס האמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, וקנס נוסף פי ארבעה מהקנס הקבוע בסעיף 61(ג) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, לעובד, לכל יום שבו נמשכת העבירה".

20. יסודות העבירה לפי סעיפים 2(א)(1) ו-2(א)(2) לעיל פורטו בע"פ (ארצי) 32845-07-15 **מדינת ישראל - קארין פילוסוף זרניצקי**, ניתן ביום 24.6.18, כדלקמן:

"בהתאם לפסיקה, "על מנת להרשיע בעבירה על פי סעיף 2(א) לחוק, על המדינה להוכיח, מבחינת היסודות העובדתיים של העבירה, כי נמצא אדם שהעסקתו טעונה היתר, כי היתר שכזה לא היה, וכי הנאשם הוא שהעסיק אותו" (ע"פ (ארצי) 4602-07-14 מדינת ישראל - א.י.ל סלע 1991 בע"מ [פורסם בנבו] 19.4.16); להלן: עניין א.י.ל סלע; ע"פ

(ארצי) 18805-06-13 א. סביח למסחר כללי בע"מ - מדינת ישראל [פורסם בנבו] (16.8.16). עוד נדרש להוכיח, מבחינת היסוד הנפשי, קיומה של מודעות (ע"פ (ארצי) 34795-06-16 מדינת ישראל - ליאור פלטיאל גלפנד [פורסם בנבו] (7.2.17); להלן: עניין גלפנד).

(ר' גם ע"פ (ארצי) 14758-12-14 **מדינת ישראל - סיון ברקוביץ**, ניתן ביום 1.1.17).

21. בענייננו, נראה שאין חולק על התקיימות היסודות העובדתיים של עבירת ההעסקה על פי הפסיקה, קרי הימצאותו של אדם שהעסקתו טעונה היתר, היעדר היתר כאמור והעסקה ע"י הנאשמת. לבד מהודאתם המפורשת של הנאשמים בתשובתם לכתב האישום, על העסקת העובד במסעדה, אף מעדותו של הנאשם עלה כי אינו חולק על כך שהעובד הועסק במסעדה מאז חודש אוקטובר 2013 (ר' עמ' 32 לפרוטוקול הדיון מיום 14.9.2021, שורות 4-8).

22. מלבד האמור, הציגה המאשימה שורת ראיות התומכות בכך, לרבות מסמכים שנערכו ב'זמן אמת', כדלקמן:

א. דו"ח הפעולה שערכו הפקחים שביצעו את הביקורת ביום 25.7.18 (ת/6), ממנו עולה כי במהלך הביקורת שהתקיימה במסעדה המופעלת ע"י הנאשמת נמצא העובד מושא כתב האישום כשהוא מבצע עבודת הכנת שיפודים במטבח;

ב. חקירת הנאשם מיום 26.12.18 במינהל האכיפה, בה זיהה את העובד והודה כי עבד במסעדה מאז שנת 2013 (ת/2);

ג. מסמכים שמסר הנאשם בחקירתו הנוגעים לעובד (ת/3) ובכללם טופס 101 לשנת 2018, תלושי שכר לחודשים אפריל-יוני 2018 (החודשים שקדמו למועד הביקורת) ואישור על ביטוח רפואי לעובד שתוקפו עד 30.9.2018;

ד. תעודת עובד ציבור החתומה בידי מר דוד קלדרון, עובד רשות האוכלוסין וההגירה במרחב תל-אביב, ממנה עולה כי העובד מושא כתב האישום לא היה אזרח ישראל או תושב בה וכי הוא נכנס לארץ שלא דרך תחנת גבול, קרי היה "מסתנן". עוד עולה ממסמך זה כי תוקף האשרה האחרונה שהייתה בידי העובד עובר למועד הביקורת פג ביום 19.10.15, כאשר לאחר מועד זה חודשה אשרתו רק לאחר מועד הביקורת, ביום 25.7.18 (ת/5);

ה. עדותו במינהל האכיפה של אחראי הגריל במסעדה, דוד יצחק (ת/1), במסגרתה העיד כי מדובר בעובד שעבד במסעדה;

ו. חקירת העובד במינהל האכיפה (ת/8), בה הודה כי הוא עובד במסעדה חמש שנים, כי התקבל לעבודה ע"י "בעל הבית דוד" וכי לא הלך לחדש את האשרה. כן צורפו למסמך תמונות שצולמו ע"י אחד הפקחים, בהן נראה העובד כשהוא מכין שיפודי בשר במטבח המסעדה.

23. נוסף לכך, שמעתי גם את עדות הפקחים ועובדי רשות האוכלוסין, אשר נכחו במעמד הביקורת וחקרו את העדים. לא נעלם מעיני כי חלק מהעדים לא זכרו את מעמד הביקורת, אולם אין בכך כדי להפחית ממשקל עדותם, מקום בו דו"ח הפעולה שנערך, כאמור, ב'זמן אמת' ואף יתר המסמכים שהוגשו תומכים בגרסת המאשימה לפיה העובד מושא כתב האישום, שהוא עובד שהעסקתו טעונה היתר, הועסק בנאשמת וכי לא היה ברשותו היתר בתוקף במועד הרלוונטי. הנאשמים אף לא חקרו את הפקחים בנקודות אלו ולכן גרסתם לא הופרכה.

24. עולה מן האמור, כי הוכח מעל לכל ספק סביר כי התקיימו יסודותיה העובדתיים של העבירה המיוחסת לנאשמת ועל כן נותר לדון במחלוקת הנוגעת לקיומו של היסוד הנפשי, שהוא כאמור מסוג "מודעות", המוגדרת בסעיף 20(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, כ"מודעות לטיב המעשה, לקיום הנסיבות ולאפשרות הגרימה לתוצאות המעשה, הנמנים עם פרטי העבירה". בהמשך נקבע בסעיף 20(ג) כי "רואים אדם שחשד בדבר טיב ההתנהגות או בדבר אפשרות קיום הנסיבות כמי שהיה מודע להם, אם נמנע מלבררם".

25. בהתאם לפסיקה, המודעות הנדרשת בעבירות העסקת עובדים זרים היא "מודעות לרכיבים העובדתיים של העבירה ובכללם מודעות ליסוד של העסקת העובד הזר מבלי שהמעסיק קיבל היתר להעסיק אצלו את אותו עובד זר". עוד הובהר כי מודעות מתקיימת גם במקרה של "עצימת עיניים", המוגדרת כ"חשד סובייקטיבי והימנעות מלקיים לגבי אותו חשד בירור שהוא סביר בנסיבות העניין" (ר' ע"פ (ארצי) 14758-12-14 **מדינת ישראל נ' סיון ברקוביץ'**, ניתן ביום 1.1.17).

26. במאמר מוסגר אציין, כי הנאשמת היא תאגיד וככזו נעדרת היא, מטבע הדברים, היכולת האנושית הנדרשת של "מחשבה פלילית" הנדרשת לצורך גיבוש היסוד הנפשי שממנו יש לגזור את אחריותה לעבירות המיוחסות לה. על רקע זה התפתחה בפסיקה "תורת האורגנים", אשר נועדה להתגבר על היעדרו של מימד אנושי לחברה ובכך לאפשר לה לקיים את דרישות החוק באשר לקיום תכונות אנושיות הדרושות לשם הטלת אחריות או לשם מתן הגנה או חסינות מאחריות (ר' ע"פ 3027/90 **חברת "מודיעים" בינוי ופיתוח בע"מ נ' מדינת ישראל**, פ"ד מה(4) 364, 379-378 (1991); להלן: "**עניין מודיעים**"). מכוח תורה זו, נתפסים היסוד הנפשי והרכיב ההתנהגותי האקטיבי שמתקיימים אצל האורגן בתאגיד כיסוד הנפשי וכרכיב ההתנהגותי האקטיבי של התאגיד, והיא שמאפשרת הטלת אחריות ישירה על התאגיד, הגם שבאין תכונות אנושיות הוא לא ביצע את הפעולה "בעצמו" [ר' עניין מודיעים לעיל וכן ע"א 8133/03 **יצחק נ' לוטם שיווק בע"מ**, פ"ד נט(3) 66, 83 (2004)].

בהתאם לסעיף 46 לחוק החברות, תשנ"ט-1999, אורגני החברה הינם "האסיפה הכללית, הדירקטוריון, המנהל הכללי וכל מי שעל פי דין, או מכוח התקנון רואים את פעולתו בענין פלוני כפעולת החברה לאותו ענין". לפיכך, ברי כי הנאשם, ששימש כדירקטור בתאגיד (בהתאם לפלט שהוגש מרשם החברות ת/4) שימש כאורגן בתאגיד ולכן יש לבחון את היסוד הנפשי של הנאשמת ביחס אליו.

27. בעניין ע"פ 22/06 **מדינת ישראל נ' יעקב רוזן**, ניתן ביום 28.3.2007 (להלן: "**עניין רוזן**"), התייחס בית הדין הארצי בהרחבה ליסוד "עצימת עיניים" כתחליף למודעות. בין היתר נפסק כי -

"יסוד נפשי של עצימת עיניים בהעסקת עובד זר שלא כדין - חשד בדבר היעדר היתר כדין להעסקת עובד זר, מתקיים אל מול הצורך לבירור עובדות אלה: קיומו של היתר לעובד הזר לעבוד בישראל; תוקף ההיתר על פי מועדיו, ובהיקף תחולתו - האם ההיתר כללי לכל שטח בישראל ולכל משלח יד, או אם מוגבל הוא לאזור מסוים, לעיסוק מסוים או למעסיק מסוים.

יסוד נפשי של "עצימת עיניים" מתקיים באחד משני מקרים: בנסיבות המקרה כפי שהוכחו, לא עלה חשד בלבו של הנאשם; או משקיף חשד בליבו של הנאשם, או שיכול היה לקנן בו החשד, בדק הנאשם את החשד והביא לאישו או להפרכתו. "הפרכת קיומו של חשד כאמור המגיע כדי 'מודעות' מוטלת על הנאשם ... והדרך לעשותה היא, בין על ידי הוכחה כי הנאשם בדק את מסמכיו של התושב הזר ועל פיהם הוא שווה כדין בישראל, ובין אם בנסיבות הענין הוכיח כי לא חשד שמדובר בתושב זר השווה שלא כדין בישראל" [רע"פ 10556/03 דוד סעדיה נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 19.12.04].
ודוק: משעלה חשד של העסקה שלא כדין, מוטלת על הנאשם החובה לברר את החשד ולהפריכו. כאשר מתעורר חשד רציונאלי ואדם נמנע מלברר מתקיים היסוד הנפשי של עצימת עיניים...."

28. עוד עמד בית הדין בעניין רוזן על היקפה של חובת הבירור המוטלת על המעסיק עובד זר (הדגשות נוספו, כאן ומכאן ואילך, מ.ק.):

"חובת בירור החשד הינה של בירור סביר וראוי, בהתאם לנסיבות המקרה. את חובת הבירור, כאמור, יש למצות עד תום. חובת הבירור החלה על הפרט שמתעורר אצלו החשד חלה, כדבריו של השופט בייסקי, אף כאשר "מתקשה הוא לערוך את הבירור עובר למעשה" [ראו: עניין ורשבסקי הנ"ל]. לא נעשה הבירור הנדרש, לפנינו "עצימת עיניים".

כך דרך כלל, קל וחומר במקרה בו העובד הזר מחזיק רשיון עבודה בישראל. במצב דברים זה, בידי המעסיק הפוטנציאלי לצאת ידי חובת בירור החשד, בכך שידרוש מן העובד הזר להציג מסמכים מזהים, לרבות רשיון עבודה בישראל, ובכך שיבדוק באופן מדוקדק את פרטי המידע במסמכים אלה. במיוחד כן, כאשר מדובר בהתקשרות מזדמנת או ארעית. דרישת תעודת זהות ורשיון עבודה ובדיקת המידע שבהם, באה בגדר המאמץ הסביר והראוי אותו חייב למלא מי שחפץ להעסיק עובד זר. דרישה להצגת המסמכים ובדיקת פרטיהם, כאמור, אף עולה בקנה אחד עם האחריות המוטלת על המעסיק הפוטנציאלי שלא להעסיק עובד זר בניגוד לחוק."

29. כאמור, חובת הבירור החלה על המעסיק חלה לא רק אימת שמתעורר בקרבו חשד "קונקרטי" בעובד מסוים, לפי התנהגותו או מעשיו, אלא גם מקום בו חשד כאמור "יכול היה להתעורר". אני סבורה כי בעניין זה עצם העסקת עובד זר הינו מספיק לצורך גיבוש אפשרות לחשד לפיו אותו עובד אינו מחזיק בהיתר עבודה כדין, אף אם מדובר בעובד המועסק באותו מקום תקופה ארוכה, ומכך נגזרת כאמור חובת הבירור החלה על המעסיק.

30. בענייננו, אין ספק כי הנאשמים היו מודעים לכך שהעסקת העובד בו מדובר טעונה היתר. בעניין זה העיד הנאשם במפורש כי ידע שהעובדים הזרים נדרשים לאחוז באישור עבודה -

**"... כשנכנסתי לעסק ידעתי, יש אריתראים, אתה צריך שיהיה להם אישורים לפי החוק, זה כל העניין. לפי החוק.
ש. בוא נדבר על האישורים. מה, איזה אישורים צריך להיות להם?
ת. אישור שיש להם, אישור לעבוד, שהאישורים שלהם בתוקף".**
(ר' עמ' 36 לפרוטוקול הדיון מיום 14.9.2021, שורות 12-15)

31. כן היה הנאשם מודע לכך שיש צורך לעקוב אחר חידושי האשרות של העובדים, שכן לגרסתו ניתן להם לצורך כך חופש מהעבודה, על מנת שיוכלו להגיע למשרד הפנים ולחדש את אשרתם (ר' ס' 7 לתשובת הנאשמים לכתב האישום וכן ר' עדותו של מר נחייסי בעמ' 46 לפרוטוקול הדיון מיום 14.9.2021, שורות 32-33).

32. על כן, המחלוקת היא למעשה מצומצמת ונוגעת למודעותם של הנאשמים לרכיב היעדר היתר בתוקף לעובד, קרי השאלה האם במועד הרלוונטי היו הנאשמים מודעים לכך שלעובד מושא האישום לא הייתה אשרה בתוקף, או למצער לא מילאו חובתם לברר כנדרש אודות קיומה של אשרה כאמור, באופן העולה כדי "עצימת עיניים" מצדם. בעניין זה, כאמור, טענתם המרכזית של הנאשמים היא כי העובד הציג בפניהם אישורים מזויפים ולכן לא ידעו כי אינו אחוז באשרה בתוקף.

33. לאחר שבחנתי את הראיות והעדויות שהוצגו בפני, נחה דעתי כי אין לקבל את טענת הנאשמים בעניין זה. ראשית, לא הוכח כי העובד אכן הציג בפני הנאשמים אישורים מזויפים שהיו תקפים למועד הביקורת, ומשכך כביכול לא היו מודעים לעובדה כי מדובר בעובד שאינו חוקי. בעניין זה, אין מחלוקת שהעובד נתפס כשבאמתחתו אשרה שתוקפה עד ליום 20.1.16 (ת/7), כאשר נדמה כי איש אינו חולק על כך שמדובר במסמך מזויף, שכן אינו תואם את הרישום המופיע בתעודת עובד הציבור שהוגשה לתיק, ממנה עלה כי תוקף האשרה האחרון שהיה בידי העובד, עובר למועד הביקורת, היה עד ליום 19.10.15 (ת/5; ור' גם עדותו של הפקח רפאל אוחיון בעמ' 19 לפרוטוקול הדיון מיום 14.9.2021, שורות 19-33). מכאן, שממילא מדובר באשרה שתוקפה פג כשנה וחצי לפני מועד הביקורת ולכן הנאשמים אינם יכולים להיתלות בכך.

34. טענת הנאשם כי "יכול להיות שהיו לו כמה רישיונות כאלה, אולי מזויפים" (ר' עמ' 45 לפרוטוקול הדיון מיום 14.9.2021, שורות 25-26), נטענה בעלמא ולא הוצגו לה תימוכין, לבד מהיותה עדות סברה שאינה קבילה במשפט הישראלי מאחר שדובר במסקנה או השערה של הנאשם ולא בעובדות שקלט בחושיו (ר' ע"פ 1620/10 **ניקולאי מצגורה נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 3.12.2013). אף ניסיונם של הנאשמים להסתמך בעניין זה על עדותו של העובד יונס אנטה אינו יכול לעמוד, שכן אף כי אותו עובד השיב כי ייתכן שלעובד מושא כתב האישום היו מספר רישיונות מזויפים, הרי שאף עדותו הינה בגדר עדות סברה שאין לתת לה משקל כלשהוא (ר' עמ' 57 לפרוטוקול הדיון מיום 14.9.2021, שורות 8-10).

35. זאת ועוד. אין מחלוקת שהנאשמים לא נהגו לצלם את האשרות שהוצגו להם ע"י העובדים ולא שמרו תיעוד

בעניין זה. הנאשם העיד בחקירתו באזהרה בפני מינהל האכיפה כי "לפי מה שביררתי מול מנהל המסעדה שלי דוד יצחק העובד היה מציג לו מדי פעם אשורות אך המנהל לא צילם את האשורות האלו" (ר' ת/2, שורות 10-12). בהמשך נשאל הנאשם האם ביקש מהמנהל לצלם את האשורות וענה "כן", אולם מיד לאחר מכן טען "המנהל וגם אני לא ידענו שצריך לצלם. את כל החובות האחרות אנחנו מקיימים..." (שם, שורות 17-24).

36. בחקירתו בבית הדין לא ידע הנאשם ליישב את הסתירה האמורה בדבריו והשיב "אני לא יכול להסביר לך, לא אני רשמתי את זה" (ר' עמ' 39 לפרוטוקול הדיון מיום 14.9.2021, שורות 23-28). בהמשך, כשנשאל מה היו הנחיותיו למנהל השיב "הנחיות שלי הן רגילות, שתבדקו שיש אישורים... תאריך ושיש את האישור, את האישור לכרטיס שהוא הראה לכם" (ר' עמ' 40 לפרוטוקול הדיון מיום 14.9.2021, שורות 2-6). משמע, הנאשם אינו טוען, למעשה, שהנחה את המנהל מטעמו לצלם ולשמור תיעוד של רישיונות העובדים.

37. אשר על כן, לא עלה בידי הנאשמים להוכיח כי העובד הציג בפניהם אשורות נוספות ומעודכנות יותר, אף אם היו מזויפות, כטענת הנאשמים. ודוק - לו היו מציגים הנאשמים אישורים נוספים שכביכול הציג להם העובד, אשר היו תקפים למועד הביקורת, הרי שאף אם היה מתברר כי מדובר באישורים מזויפים - ייתכן שהיה מקום לתהות האם אכן התקיים בעניינם היסוד הנפשי הנדרש בדבר מודעות לביצוע העבירה. עם זאת, כאמור, מקום בו עלה מתעודת עובד הציבור כי העובד לא אחז באשרה בתוקף נכון למועד הביקורת, מקום בו האישור עמו נתפס העובד היה פג תוקף ממילא - בין אם היה מזויף ובין אם היה אמיתי - ומשלא הוצג כל אישור אחר שכביכול היה בידי הנאשמים ביחס לאותו עובד - אין בידי לקבל את טענת הנאשמים כי לא היו מודעים לכך שמדובר בעובד שאינו אחוז באשרה בתוקף.

38. בנוסף, הוכח כי הנאשמת לא עקבה באופן תכוף ועקבי אחר חידוש האשורות של העובד. בעניין זה העיד הנאשם בחקירתו במינהל האכיפה כי בירר את העניין מול "מנהל המסעדה שלי, דוד יצחק" (ר' ת/2, שורה 10). מנגד, העובד דוד יצחק העיד הן בחקירתו במינהל האכיפה (ת/1) והן בבית הדין, כי תפקידו היה "מנהל גריל" במסעדה וכי נהג מדי פעם "להסתכל" על האשורות שהציגו העובדים אך לא לבדוק אותן, או במילותיו "אני תמיד מסתכל להם, לא בודק. אני מסתכל שהם באים עם האישורים. אני לא אחראי לבדיקה שלהם... הם עובדים איתי, אני רואה את הזה שלהם, אני לא נכנס לזה לעומק בשביל להגיד להם זה טוב או זה לא טוב" (ר' עמ' 8 לפרוטוקול הדיון מיום 14.9.2021, שורות 31-32, עמ' 9 שורות 1-2). בהמשך העיד מר יצחק כי לא הסתכל על האשורות של העובד שבמחלוקת וכי זה לא מתפקידו להסתכל באשורות של מי מהעובדים (ר' עמ' 9 לפרוטוקול הדיון מיום 14.9.2021, שורות 7-19).

39. זה המקום לציין כי עדותו של הנאשם בכל הנוגע לתפקידו של מר יצחק לא הייתה עקבית ולא ניתן היה לקבל תשובה ברורה בשאלה זו. כך, העיד הנאשם בתחילה כי דוד יצחק מנהל את המסעדה (ר' עמ' 38 לפרוטוקול הדיון מיום 14.9.2021, שורה 25). בהמשך העיד כי מר יצחק "מנהל מה? מנהל אבל גריל" (שם, שורה 31). מיד לאחר מכן מעיד הנאשם כי מר יצחק אינו מנהל גריל ומי שאמר שכן הוא מר יצחק בעצמו (שם, שורה

1-2). בהמשך העיד הנאשם כי מר יצחק הינו "מנהל גריל. מנהל שמה של המקום, כן, של העובדים, של הגריל, שהכול יתפקד" (ר' עמ' 39 לפרוטוקול הדיון מיום 14.9.2021, שורה 9) אך בהמשך, כשנשאל "על איזה מנהל אתה מדבר" השיב "אני כשאני אומר מנהל מסעדה מבחינתי זה הוא (ככל הנראה הכוונה למר נחייסי, מ.ק.). זה לא דויד יצחק, הוא גריל" (ר' עמ' 39 לפרוטוקול הדיון מיום 14.9.2021, שורות 15-16). אף מר נחייסי, כאמור, העיד כי היה הבעלים של המסעדה אך מכר אותה בשלב מסוים לנאשם, על אף שהמשיך לנהל אותה בפועל (ר' עמ' 46 לפרוטוקול הדיון מיום 14.9.2021, שורות 19-23).

40. אלא שאף אם אקבל את הגרסה כי מר נחייסי היה מנהל המסעדה בפועל, ולפיכך שימש אף הוא כ"אורגן" שמודעותה של הנאשמת צריכה להיבחן בהתאם אליו, הרי שאין בכך כדי לסייע לנאשמים. כך, הודה מר נחייסי בעדותו כי "לא ידעו שצריך היה לצלם את הרישיונות של העובדים" (ר' עמ' 52 לפרוטוקול הדיון מיום 14.9.2021, שורה 1). עוד העיד מר נחייסי כי בעקבות הפרשה החל לשמור תיעוד של הרישיונות:

"... היום אתה יודע שאתה צריך לשמור את הרישיונות של העובדים או שאתה עדיין לא שומר אותם?
ת. הראיתי לך בפועל שהיום אני כבר מצלם. תסתכלי. זה כאילו, לא קיבלתי אותו, הוא לא עובד אצלי.
ש. איך אתה יודע היום לצלם?
ת. כי הוא מביא לי האישור, כי יש לי, כי הייתה את הבעיה. אז עכשיו יש לי את האישור שאם הוא יביא לי מזויף יהיה את זה פה. זה הבעיה פשוט, גם לומדים לקח, לא?
ש. אז זה אומר שפשוט בעבר לא ידעת שצריך לצלם ולשמור?
ת. לא ידעתי ש-, לא, ידעתי שמותר, שאני צריך הציג אותו שיש לו אישור, אבל לא ידעתי שצריך לצלם אותו, לצלם ולהשאיר אותו אצלי. יש לו אישור, תראה בריא ותעבוד..."

(ר' עמ' 53 לפרוטוקול הדיון מיום 14.9.2021, שורות 18-29).

41. עוד נשאל מר נחייסי האם הוא יכול להציג אישור של העובד מעבר ל-2016, אך לבד מהפניה לעדותו של העובד מר יונס אנטה, לא היה באפשרותו להציג מסמך כאמור (ר' עמ' 54 לפרוטוקול הדיון מיום 14.9.2021, שורה 3).

42. מלבד האמור, כשנשאל אלו פרטים היה בודק ברישיון העובד, העיד מר נחייסי כי -

"ש. אתה המעסיק שלו.
ת. כן.
ש: האם הסתכלת על הרישיון של העובד?
ת: כל פעם היה מביא לי אישורים תקפים. כל פעם היה מביא לי אישורים תקפים.

עמוד 10

עד התפיסה. בא, ביקש סליחה וזה, עד התפיסה.
ש: קח את הרישיון של העובד בבקשה.
ת: איזה? של (לא ברור) את?
ש: מה שיש לך שם זמין.
ת: אה, לא משנה איזה?
ש: תגיד לי, הנה, זה הרישיון שהוא נתן לך למשל? באותו יום כשהוא,
ת: זה העובד שעכשיו חדש או מי,
ש: מה זה הרישיון שאתה מחזיק?
ת: זה סתם, הראיתי לך, זה מה שהוא,
ש: אז הנה, סתם דוגמא, תגיד לי איך אתה בודק את הרישיון.
ת: יש תוקף, תוקף עד.
ש: מה עוד אתה בודק?
ת: אישור עבודה, שיש לו אישור עבודה.
ש: יש עוד משהו שאתה בודק?
ת: לא. יש לו אישור עבודה, יש לו תוקף, נגמר. זה מאריכים פה הארכה, 14.9 ,
הוא יכול לעבוד עד 14.9 . אם הוא אין לו 14, הוא צריך ללכת ב- 14.9 לבדיקה.
לאישור. 24 מה אני צריך לבדוק איתו?
ש: מה זה הרישיון הזה שיש לו, אתה יודע?
ת: רישיון עבודה.
ש: תביא לי רגע. איפה רשום פה רישיון עבודה?
ת: הנה, מה זה, רישיון ישיבה, (לא ברור), לא יודע מה זה אומר רישיון ישיבה
זמני, לא יודע מה זה אומר. אבל זה (לא ברור) את הרישיונות, את האישורים
האלה כן קיבלנו. (לא ברור) יש לי פה את המקור ויש לי את הטופס. זהו.
ש: אז אתה אומר שאתה לא יודע מה זה משוחרר בתנאים?
ת: שהוא אמר שהוא בא ב-,
ש: אתה לא,
ת: יש לו תוקף ל-,
ש: איפה רשום שזה רישיון עבודה?
ת: הנה, יש לו תוקף, ומה רשום, רשום ישיבה, מה זה ישיבה, אני לא יודע מה זה,
ש: אתה לא יודע מה זה."
(ר' עמ' 54-55 לפרוטוקול הדיון מיום 14.9.2021, שורות 5-33, 1-5 בהתאמה)

43. מדברים אלו עולה, כי מר נחייסי אינו בקיא בפרטי הרישיון שעליו לבדוק. נוסף לכך, גם הנאשם בעדותו העיד
מפורשות כי אינו מבין בפרטי האשרות ואינו מתעסק בכך:

"ש: ואיזה סוג של אשרה יש לאריתראי?
ת: זה אני לא יודע.
ש: כל כמה זמן היא מתחדשת?
ת: כל שלושה חודשים אם אני לא טועה, לא?
ש: אז למה אתה אומר שכל חודש אתה נותן לו חופש כדי ללכת לסדר את הרישיון

שלו?

ת: זה כל חודש או כל שלושה חודשים.

ש: אני מפנה אותך לתשובה לכתב האישום, בסעיף 7, בזמן תחילת העסקתו היה לי את כל האישורים להעסקתו. וכן, בכל חודש קיבל חודש ללכת להסדיר אחרות וכל חודש הראה לנו חידוש אשרה. אם האשרה מתחדשת כל שלושה חודשים אז למה אתה בתשובה לכתב אישום אומר שכל חודש האשרה מתחדשת?
ת: אני אמרתי, אני לא מבין בזה ממש, בגלל זה אני לא מתעסק בזה. זה היה העבודה שלו".

(ר' עמ' 40 לפרוטוקול הדיון מיום 14.9.2021, שורות 7-19)

44. על יסוד האמור, שוכנעתי כי המאשימה הרימה את הנטל להוכיח שהנאשמת, באמצעות האורגנים מטעמה, הייתה מודעת לכך שיש לוודא כי לעובדים יש רישיון זמני בתוקף וכי יש לחדשו מעת לעת, ואף הייתה מודעת לצורך לעקוב אחר חידושי הרישיונות ואולם לא עשתה כן באופן תכוף ועקבי.

45. מהעדויות שנשמעו בפני עולה כי כל אחד משלושת בעלי התפקיד במסעדה אשר לגרסת הנאשמים מילאו תפקיד ניהולי כלשהו - מר יצחק, מר נחייסי והנאשם - לא ירדו לעומקם של דברים בכל הנוגע לאשרות שבידי העובדים הזרים שהעסיקו, לא עקבו אחר חידושי האשרות, אלא סברו כי הם יוצאים כדי חובתם בכך שהם מאפשרים לעובדים יום חופש לצורך חידוש האשרה וסמכו על העובדים כי אכן יעשו כן. כפי שפירטתי לעיל, מר יצחק העיד כי לא היה מתפקידו לבדוק את אשרות העובדים, מר נחייסי העיד מפורשות כי אינו בקיא בפרטי האשרות ואף הנאשם העיד כי לא היה מעורב בנושא בתקופה הרלוונטית. כמו כן, הנאשמים לא שמרו תיעוד של האשרות שהוצגו להם ע"י העובדים, כך שלא הוכח בפני כי אכן הוטעו ע"י העובד לחשוב כי יש בידיו אשרה בתוקף.

46. להשלמת התמונה יצוין כי גם בנוגע לעבירה של העסקת עובדים ללא היתר לנאשמת עצמה (להבדיל מהיתר בתוקף שצריך להיות בידי העובד) מעדותו של הנאשם עלה מפורשות כי אין בידי הנאשמת היתר העסקה כאמור (ר' עמ' 41 לפרוטוקול הדיון מיום 14.9.2021, שורות 17-33, עמ' 42 שורות 11-19).

47. אשר על כן, יש להרשיע את הנאשמת בעבירות שיוחסו לה בכתב האישום, בהתאם לסעיפים 2(א)(1) ו-2(א)(2) לחוק.

אחריות נושא משרה

48. סעיף 5 לחוק נוגע לאחריותו של נושא משרה בתאגיד וקובע כדלקמן:

"5.(א) נושא משרה חייב לפקח ולעשות כל שאפשר למניעת עבירות כאמור בסעיפים 2 עד 4 בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו; המפר את חובתו כאמור, דינו - כפל הקנס האמור

בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, תשל"ז-1977; לענין סעיף זה, "נושא משרה" - מנהל פעיל בתאגיד, שותף, למעט שותף מוגבל, ופקיד שחובתו מטעם התאגיד היא לפעול לקיום חובות התאגיד לפי הסעיפים האמורים.

(ב) נעברה עבירה לפי סעיפים 2 עד 4 בידי התאגיד, חזקה היא שנושא משרה הפר חובותו האמורה בסעיף זה, אלא אם כן הוכיח שנהג בלא מחשבה פלילית ובלא רשלנות ושעשה כל שאפשר כדי למנוע את העבירה.

49. בעניין זה נטען בכתב האישום כי "במועדים הרלבנטיים לכתב אישום זה היה הנאשם מנהל ובעלים של הנאשמת" (ר' סעיף 2 לכתב האישום).

50. המאשימה הציגה תדפיס מאתר רשות התאגידים שהופק סמוך למועד הביקורת, ביום 30.7.18 (ת/4). ממסמך זה עלה כי במועד זה, החזיק הנאשם במניות החברה ואף שימש בה כדירקטור. גם בחקירתו במינהל האכיפה (ת/2) הודה הנאשם כי הוא "מנהל ובעלים" של הנאשמת.

51. דברים אלו קיבלו חיזוק בעדותם של הנאשם ומר נחייסי. מר נחייסי העיד מפורשות כי בתקופה הרלוונטית לאישומים לא היה רשום כמנהל ובעלים של המסעדה (ר' עמ' 48 לפרוטוקול הדיון מיום 14.9.2021, שורות 28-31). הנאשם העיד כי בתקופה הרלוונטית היה רשום ברשם החברות כבעל מניות ודירקטור של הנאשמת (ר' עמ' 30 לפרוטוקול הדיון מיום 14.9.2021, שורות 24-32, עמ' 31 שורות 19-22). עוד העיד הנאשם כי ידוע לו כי הוא האחראי לכל העבירות שעוברת הנאשמת (ר' עמ' 37 לפרוטוקול הדיון מיום 14.9.2021, שורות 1-7).

52. מכאן, שבמועד הרלוונטי לאישומים שימש הנאשם כ"נושא משרה", בהתאם להגדרה בסעיף 5(א) לחוק.

53. כאמור, סעיף 5(ב) לחוק קובע חזקה לפיה מקום בו נעברה עבירה לפי סעיף 2 בידי התאגיד - חזקה כי נושא משרה הפר חובותו אלא אם כן הוכיח שנהג בלא מחשבה פלילית ובלא רשלנות ושעשה כל שאפשר כדי למנוע את העבירה. משמע, מקום בו הרשעתי את הנאשמת בעבירות שיוחסו לה לפי סעיף 2 לחוק, קמה חזקה לפיה הנאשם הפר את חובותו כנושא משרה למנוע את העבירות - אלא אם יוכיח אחרת. אלא שהנאשם לא עמד בנטל זה. על אף היותו נושא משרה כאמור, מעדותו של הנאשם עולה באופן מובהק כי לא מילא את חובותו לפקח על הנאשמת בכל הנוגע להעסקת העובדים הזרים ועדותו הייתה רצופה בהעברת האחריות בבדיקת האשרות לאחרים בטענה כי לא היה לו זמן ולא ידע להתעסק בכך.

54. כך, כבר בחקירתו הראשית הודה הנאשם כי "הייתה טעות", אך טען כי זה אינו מתפקידו לדעת אם יש לעובד אישור ואף תלה את האחריות לכך על המדינה. ובלשונו:

"... זה לא מתפקידי, זה לא מתפקידו. יש מישהו שאחראי לזה, אמור לבדוק את הדברים האלה. מדינה רואה בן אדם לא מגיע, שמבחינתנו הוא קיבל יום חופש, חודש, חודשיים, אין לו אישור, יש מחשב, יבדקו, מתקשרים לבעלים של המקום, מיידעים אותו. ככה זה אמור לעבוד. אני אמור לנהל מסעדה, אני לא אמור לנהל עובדים אריתראים, עם כל הכבוד, זה לא עבודה שלי. אם המדינה לוקחת ומכניסה אנשים כאלה זרים, שהמדינה תדאג לזה..."
(ר' עמ' 28 לפרוטוקול הדיון מיום 14.9.2021, שורות 22-28).

55. בהמשך העיד הנאשם כי סמך על מר נחייסי כי ינהל את המקום ויטפל בכל הקשור לכך - "אני מבחינתי בזמנים האלה אני השקעתי בעסקים, אני מבחינתי היה לי את דודי (מר נחייסי, מ.ק.) שהיה אמור לנהל את המקום..." (ר' עמ' 29 לפרוטוקול הדיון מיום 14.9.2021, שורות 4-5). בהמשך העיד בכל הנוגע לבדיקת העובד "זה היה.... תפקידו לעשות את זה. לא מתפקידי" (בהתייחס למר נחייסי, מ.ק.; עמ' 32 לפרוטוקול הדיון מיום 14.9.2021, שורות 26-27). כן העיד -

"ש. ... איזה סוג של אשרה יש לאותו עובד?
ת. אני לא התעסקתי בזה. בגלל זה היה לי את דודי, זה היה העבודה שלו. אני מסביר את זה כבר כמה בפעמים.
ש. אתה המנהל בפועל של המסעדה,
ת. אני בעל הבית בפועל, אוקי? ויש לי עובדים. העובדים שלי עושים את העבודה שלהם."
(ר' עמ' 36 לפרוטוקול הדיון מיום 14.9.2021, שורות 26-32)

ובהמשך:

"הוא ידע יותר ממני בדברים האלה, אז אני לא יכול לבוא ולדרוש דברים מסוימים שאני לא יודע מה צריך לדרוש. כי יש לי מישהו שיש לו ניסיון בזה, אז אני מפקיד את זה בידי.
...
אבל אני מחזיק ומשלם לבן אדם משכורת בשביל שיעשה לי את הדברים האלה"
(ר' עמ' 37 לפרוטוקול הדיון מיום 14.9.2021, שורות 13-25)

ועוד:

"אני לא מבין בזה ממש, בגלל זה אני לא מתעסק בזה. זה היה העבודה שלו...
...
אני, כשאני מקבל עובדים אני מבחינתי, אמרתי לך, אני אמור לבדוק שהמסעדה תעבוד. אני לא אמור לבדוק אחרי העובדים. אז אל תכניסו אותם ואל תתנו לי

לשבור את הראש על הדברים האלה, זה לא הזמן שלי"
(ר' עמ' 40 לפרוטוקול הדיון מיום 14.9.2021, שורות 18, 27-29)

ובהמשך:

"אני לא עכשיו אמור לרדוף אחריו יש לך אישורים, אין לך אישורים. זה גם, את יודעת, לא הגיוני.

**ש. אז אנחנו מסכימים שבכלל לא בדקת את האישורים?
ת. זה היה עבודה שלו. עוד הפעם, אני מסביר, עבודה שלו. הוא ניהל את המקום,
אני יודע שהוא היה צריך לדאוג שהכול הם יקבלו ושלא יהיה בעיות, שלא יהיו את
הבעיות האלה שיש לי עכשיו"**
(ר' עמ' 41 לפרוטוקול הדיון מיום 14.9.2021, שורות 11-16)

56. למקרא דברים אלו, לא יכול להיות ספק כי הנאשם "התפשט" מחובותיו ולמעשה הודה כי הזניח את חובותיו לדאוג כי הנאשמת פועלת כדין בכל הנוגע להעסקת העובדים הזרים בטענה כי זה אינו מתפקידו, תוך שהוא תולה את האחריות לכך על גורמים שלישיים - המדינה או מר נחייסי, שלגרסתו ניהל את המסעדה בפועל. אזכיר כי בענין לון (ע"פ (ארצי) 9853-09-19 לון אריזות השרון בע"מ - מדינת ישראל, ניתן ביום 10.5.2020) קבע בית הדין הארצי כי -

"לא די בהעברת האחריות הסתמית למנהל העבודה, וכבר נקבע כי "נושא המשרה אינו יכול לעצום עיניים ולסמוך באופן עיוור על עובדיו - בכירים ככל שיהיו - ועליו לוודא, כי העסקתם של עובדים בתאגיד אינה עומדת בניגוד להוראות החוק" (ע"פ (ארצי) 37/09 ג. לוריה בע"מ נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (29.6.09))..."

57. על כן, לא עלה בידי הנאשם לסתור את החזקה הקבועה בסעיף 5(ב) לחוק קרי לא הוכיח שנהג בלא מחשבה פלילית ובלא רשלנות ושעשה כל שאפשר כדי למנוע את העבירה. בהתאם, אני מרשיעה את הנאשם בעבירה שיוחסה לו בכתב האישום.

סוף דבר

58. משהרימה המאשימה את הנטל להוכיח קיומם של היסוד העובדתי והיסוד הנפשי כאחד, מעבר לכל ספק סביר, הנני מרשיעה את הנאשמים בעבירות הבאות:

הנאשמת:

העסקה שלא כדין - סעיף 2(א)(1) לחוק;

העסקה ללא היתר - סעיף 2(א) + סעיף 1'יג' לחוק;

הנאשם:

אחריות נושא משרה - סעיף 5 + 2(א)1 ו-2(א) לחוק.

59. בהסכמת הצדדים תישלח אליהם הכרעת הדין באמצעות הדואר.

60. **נקבע לטיעונים לעונש ליום 15.3.2022 בשעה 14:30.**

ניתנה היום, י' שבט תשפ"ב, 12 ינואר 2022, בהעדר הצדדים.